

VUURWERK, PAPIER, DE KRUIWAGEN, DE KLOK, HET KOMPAS EN 2.400 PATENTEN OP HET GEBIED VAN NANOTECHNOLOGIE. GEEN SLECHTE INNOVATIESCORE VOOR EEN LAND DAT DOOR HET MERENDEEL VAN DE NEDERLANDSE BEDRIJVEN NOG STEEDS GEZIEN WORDT ALS COPY-CAT VAN LAAGTECHNOLOGISCHE MASSAPRODUCTEN. CHINA HEEFT OP PRODUCTIE- EN KOSTENGEBIED NOG STEEDS VEEL POTENTIEEL, MAAR NEEMT OOK EEN STEEDS PROMINENTERE PLAATS IN OP DE WERELDWIJDE INNOVATIELADDER. IN DIT ARTIKEL ZULLEN WE DIE ONTWIKKELING SCHETSEN EN SUGGESTIES DOEN HOE DE NEDERLANDSE ONDERNEMER VAN BEIDE KWALITEITEN VAN DIT IMMENSE 'LAND OF OPPORTUNITIES' KAN MEEPROFITEREN.

HET BEGON MET PRODUCTIE....

Het verplaatsen van productie naar lagelonenlanden is hot. Alle kranten reppen erover en veel organisaties zijn er mee bezig. Een recent onderzoek van Berenschot toont echter aan dat 84% van de Nederlandse bedrijven niet aan off-shoring doet en dat binnenkort ook niet van plan is. Men is hier dus pas slechts schoorvoetend begonnen met het verplaatsen

made (AND INV)

van laagwaardige productie activiteiten. Toch ligt het uiteindelijke kostenvoordeel gemiddeld rond de dertig procent. Arbeidskrachten in China en het verre Oosten zijn een factor vijf tot tien goedkoper. Dat is een substantieel verschil tussen verlies maken en zeer winstgevend zijn. Er gaat natuurlijk het nodige mis, maar bedrijven die terugkeren zijn meestal degenen die hun tocht naar het verre Oosten niet goed hebben voorbereid. De meerderheid is erg tevreden met de resultaten. Het lijkt een veilige assumptie dat de meeste bedrijven die productie niet uitbesteden, ook voor innovatie niet naar het Oosten zullen kijken. Dat is jammer, want verplaatsing van productie en R&D naar het buitenland is een trend die onomkeerbaar is. Waar we als Nederlands bedrijfsleven dus laat en voorzichtig zijn met off-shoring van productie, lopen we een grote kans de boot echt te gaan missen als we niet op zijn minst alert zijn op de innovatieontwikkeling in China. Voor allen die nog niet wakker zijn, hierbij vast een voorproefje:

'THE NATIONAL STRATEGY IS INDEPENDENT INNOVATION'

De voorzitter van de Communistische Volkspartij, Wen Jiabao, sprak deze woorden zes maanden voordat China in 2006 haar eerste man de ruimte instuurde. Een paar maanden later testte ze met succes een anti-raketten-schild waarvan de Amerikaanse versie jammerlijk had gefaald. Op dat moment realiseerde de wereld zich plotseling de technologische innovatiekracht van het land. Dat dit voor velen als een verrassing kwam, heeft veel te maken met de Westerse misconceptie dat wij qua technologie, opleidingen en innovatiekracht superieur zijn aan China. In werkelijkheid is China al vanaf de jaren negentig een inhaalslag aan het maken.

De economische boom had in de jaren negentig de lonen en grondprijzen rond Shenzhen, Sjanghai en Beijing al explosief doen stijgen. India, Vietnam en de binnensteden van China trokken met succes de arbeidsintensievere productie naar zich toe. Tegelijkertijd vormden zich rond de grote steden regionaal gespecialiseerde industrie centra, die tot 80% van de wereldproductie aan onder andere textiel, elektronica of speelgoed in handen hadden. Door hun contacten met alle grote A-merken en retailers in alle werelddelen, wisten zij als geen ander wat er in de markt speelde, wat er op technologiegebied te koop was en naar welke competenties er in de toekomst vraag zou zijn.

De lokale overheid en universiteiten speelden daar op in. Tailor made opleidingen leveren nu grote aantallen hooggeschoolde ingenieurs af, die bovendien vaak een jaar of meer aan buitenlandse topinstituten hebben gestudeerd. De overheid zorgt voor studiebeurzen, sponsort

onderzoek en zorgt in haar beleid voor focus, infrastructuur en (al dan niet gedwongen) samenwerking. Zo zijn er nu in China meer dan 35 universiteiten en 85 research instituten die samen meer dan € 30 miljard uitgeven aan gericht onderzoek. Op deze manier werden de productielocaties internationaal gerespecteerde R&D centra. Een goed voorbeeld van een Nederlands bedrijf dat hiervan geprofiteerd heeft, is Philips. Waar men in Nederland voor medical equipment en lighting slecht enkele relevant gespecialiseerde PhD's (promovendi red.) tegen €50.000 per jaar kan aantrekken, komen er elk jaar meer dan 1000 PhD's van de lokale Chinese universiteiten. Opgeleid naar Philips behoefte, zeer gemotiveerd en €10-15.000 per jaar kostend. Dat dit interessant is, hebben meer bedrijven ontdekt: Siemens, Motorola en Intel

gevraagd wordt, en dan vervolgens eerst op beurzen, internet of in China zelf gaan shoppen of het wiel daar misschien al is uitgevonden. Om de concurrent echt voor te blijven, zouden de vooroordelen ten opzichte van Chinezen en de intern gerichte focus echter snel op de schop moeten. 'Beter goed gejat dan slecht bedacht' mag dan een Chinese aandoende uitvinding zijn, het is er wel één waar Nederlandse bedrijven iets van kunnen leren.

Aan de andere kant moeten we ook oog houden voor de beperkingen. China loopt in lang niet alle terreinen voorop. Tot nu toe blinkt China vooral uit in applied research in een aantal gebieden. Echte breakthroughs in productconcepten of in fundamentele research zijn er nog niet. Het aantal patenten

(nted) IN CHINA

hebben grote R&D centra in China. DSM volgt dit jaar. Op deze manier heeft China in de industrie, maar ook op gebieden als material science, nanotechnologie en pharma een grote sprong voorwaarts gemaakt.

KIJKEN, KIJKEN....EN KOPEN!

Veel multinationals en A-merken houden hun R&D nog angstvallig van de 'copy-cats' weg. In bijvoorbeeld de consumentenelektronica worden zij nu echter links en rechts voorbijgestreefd door huismerken en B-labels die hun innovatie zo van de Chinese plank trekken. In de Berenschot ervaring blijkt vaak dat het 'not invented here' syndroom hier sterk meespeelt. Ingenieurs die de productie al hebben zien vertrekken, vrezen dat de R&D afdeling er achteraan gaat. Wat van ver komt wordt dan als basishouding eerst afgekraakt en vervolgens pas serieus bestudeerd. Het intern studeren op intern gedefinieerde innovatieprojecten is aan de orde van de dag. Er zijn maar weinig R&D afdelingen die de markt laten bepalen wat er

is hoog en sterk groeiend, maar loopt nog altijd fors achter op Amerika, Japan en Europa. De stijgende kosten, het taalprobleem en de gebrekkige support structuur en IPR wetgeving vormen een steeds groter wordend probleem. De moeizame samenwerking met westerse R&D instituten vanwege cultuurverschillen en tegengestelde belangen staat China's innovatieambities in de weg.

Dat neemt niet weg dat er veel meer gebeurt dan dat in Nederlandse bedrijven bekend is. U zou de mogelijkheden in China al bekeken moeten hebben als uw productiekosten te hoog zijn. Nu wordt het tijd om ook eerst in China rond te kijken voordat u een kostbaar innovatieproject op gaat zetten. Het is een kwestie van kijken, goed blijven uitkijken, maar vervolgens ook vooral van kopen. Misschien komt ook voor uw bedrijf het innovatievuurwerk dan binnenkort uit China! ...●

Martijn Laar en Luddo Oh
Berenschot Business Strategies
www.berenschot.com

.....
Wilt u reageren naar aanleiding van dit artikel? Stuur
een email naar: redactie@invitemagazine.nl